

AVANTGARDEN

DETTE EKSEMPLAR
må leses av alle dine
pålitelige kamerater!

19 mars 1942.

VÅREN 1942. (2)

De følgende uker og måneder vil kanskje for det norske folk bli de mest vanskelige under hele krigen. Det er meget som talar for at våren vil bringe en britisk-amerikansk offensiv mot fastlandet, og da kanskje mot de tyske tropper i vårt land. Den tyske presse viser tydelig at nasistene frykter denne utvikling.

Men også utviklingen i det fjerne østen gir en pekepinn. Hadde de allierte overført større troppeenheter og store deler av sitt materiell til denne front, ville aksmaktenes hensikt være oppradd. Dermed ville kampen mot nazi-Tyskland bli svekket, Sovjetunionen ville stå alene i kampen mot denne fiende. Men siden japanernes angrap begynte er ikke hjelpen til Sovjet av fly og annet materiell blitt mindre, hittil er alt levert som var avtalt på Moskvakonferansen. Samtidig kommer det amerikanske tropper til De britiske øyer, som sammen med de britiske og de andre allierte tropper får til opgave å skape en tofrontskrig mot Tyskland.

Og nettopp fordi man vet at krigen avgjøres i og med Tysklands nederlag, er det fronten i Det fjerne østen har vært så lite tilgodesett.

Resultatet av de voldsomme kamper som våren vil bringe, kan en varselig vite noe om. Men ennå er den tyske militærmaskin overordentlig sterk. Men nasismens resurser er bunnskrapt og enhver militær aksjon mot Tyskland vil svekke det og bringe sciore et skritt nærmere.

Hvis kampene blussr opp igjen her i Norden vil Sveriges stilling på ny komme i brennpunktet. Allerede nå er det under sterkt press. Det uhemmete raseri som den nasistiske presse har gått løs på Göteborgs Handels- og Sjöfartstidning f. g. a. Liljenhøöks artikkel, skyldes ikke bare forslaget til freds i Nord, men at Liljenhök også nevnte at det allerede forelå tyske følinger overfor Sverige for med dette land-mellomkomst å ordne den umulige tilstand i Norge, følinger og forslag som ikke kunne tas alvorlig i Sverige. Dette nevner ikke de nasistiske avisene.

Men Sverige må straks velge, enten å gå aktivt inn for de land som i virkeligheten også kjemper for det Svenske folks frihet, og det minste forlangende her er i fall: ubalansert nøytralitet i ordets strengeste militære forstand, eller å fortsette sin nåværende linje som betyr at det i virkeligheten går inn for nasismen og dermed sitt eget folks undergang.

For det norske folk betyr tiden frametter en ennå sterkere innsats enn hittil. Nasistene har forstått hva som kommer, og har med alle midler forsøkt å knekke den norske front. Det har ikke lykket, vi står så sterkt sammensveiset som aldri før. Men vi må forstå ennå bedre at krigen ikke bare er en kamp mellom militære enheter, det er hele folk som fører kamp mot nasismen. Fronten går ethvert sted hvor en nordmann står fast overfor nasistens trussler, fronten går ethvert sted hvor en nordmann stiller seg aktivt i den kamp som gjelder hans egen og sitt folks framtid. Vi er alle soldater, vi er alle ved fronten, gamle og unge. Og likesom det i militære formasjoner er forræderi å urløse å gjøre sin plikt, er det også i vår hær forræderi ikke i enhver situasjon å stå fast.

Nasistene vil som før forsøke å plukke ut enkelte individer eller grupper av befolkningen og på denne måte prøve å knekke motstanden. De må gjøre det på denne måten fordi de ikke kan henrette eller kaste i fengsel et helt folk. Ikke fordi de rører moralske skrupler mot det, men fordi de trenger folket til å arbeide for seg.

Like så litt som tidligere skal det lykkes å knekke motstanden. Vi må være forberedt på at også hjemmefronten fortsatt vil få sine falne, og vi skal ta tapene hvor tunge de enn blir.

Det dyrebareste et menneske eier er ikke livet, men evnen til å leve det. Med våre ofre vil vi skape grunnlaget for livet framover.

Det har ikke vært særlige forskyvninger i stillingen ved fronten de siste 2 uker. Russerne har enkelte steder forsett sin fræmrykking, men nasistene holder framleis den kjede av hyer som danner støttil-larene i deres frontlinje, nemlig Staraja Rusa, Rsjev, Vjasma, Orel, Charkov, Dnjepropetrovsk og Taganrog.

Nesten alle disse byer ligger i sive kampområdet og er i større eller mindre grad truet med fullstendig omringing av russerne. Kampene har den siste tid tatt til i heftighet, og det virker som om nasistene blir tvunget til å føre stadig sterkere styrker til de forreste frontlinjer for å hindre alvorlige russiske gjennombrudd. Nasistene har hatt store tap av mennesker og materiell den siste tid. Russerne meldte at i den første uken i mars var 443 nasifly skutt ned. Og hver dag kan en lese lange rekker av dødsannonser i de tyske aviser, nasistene har etterhvert måttet oppgi å hemmeligholde tapene, ialfall når det gjelder offiserer.

Ved Leningrad er stillingen stort sett uforandret. De russiske styrker som ligger utenfor byen og de som står sør for Ilmensjøen forsøker å møtes, og der ved avskjære tyskerne mellom Schlüsselburg og Novgorod. Men ennå foreligger det bare en lokal framgang. Russerne har i vinter lagt en provisorisk jernbane over isen på Ladoga, og fått regelmessige forsyninger.

STAFFORD CRIPPS

Cripps er ved siden av Churchill den mest populære mann i England. Under et møte forleden som behandlet samarbeidet mellom den engelske og russiske urgdom, hilste møtets leder, lord Wedgood Cripps med ordene: «Vi skal nå få den glede å lytte til Englands verdende premierminister!» Cripps uttalte bl a «at like viktig som samarbeid og vennskap med Sovjet er det at man ikke stirrer seg blind på våpenborens framganger og henfaller til heltedyrkelse. Vår mål må være det samme som Sovjetsamveldets, men veien dit betinges av våre spesielle forutsetninger og tradisjoner. Vi må ikke bli ensidige, ikke bare samarbeide med Sovjet, men også med Amerika, Kina og alle undertrykte folk. Jeg ber dere ikke dempe deres entusiasme for Sovjet, men ber dere ha en overbevist entusiasme som kan overbevise andre.»

General Burchs 16 armé, som ligger innesluttet ved Staraja Rusa, holder framleis stand, men ringen om den blir stadig mindre. Alle tyske forsøk på å komme til undsetning har vært mislykket.

Ved Smolensk er stillingen blitt en grad alvorligere for nasistene ved at russerne har erobret den viktige by Juknov, 80 km S/Ø for Vjasma. Denne siste by er truet av russiske styrker fra nord og syd, og bare 60 km skiller de to russiske arméer fra hverandre. Ved Rsjev er kampene blusset opp igjen, og russerne melder om nye gjennombrudd i denne usedvanlige sterkt befestete stilling.

Orel er sterkt truet, og den russiske general har oppfordret nasistene i byen til å overgi seg.

På Krim har russerne rettet et av vinterkrigens mest voldsomme angrep mot de tyske stillinger, men nasistene holder stort sett stand.

Med unntagelse av den helt sydlige del, er det framleis full vinter på hele østfronten. Sneløsning vil først begynne i slutten av måneden, og muligens bringe en kort stiltand i krigshandlingene. Russerne har imidlertid etter melding fra London henimot 1 mill. kavalerister i reserve som kan settes inn under disse forforhold, hvor mekaniserte styrker har vanskelig for å ta seg fram.

SEND AVISEN VIDERE!

I en tale i Underhuset 4/3 sa Cripps bl. a.: «Russerne har gitt alle sine allierte et godt eksempel. La oss følge dette eksempel på total arstrengelse til seiren er vunnet. Jo mer krigssituasjonen ble for russerne, desto voldsommere sloss de, og tilslutt vendte vinden seg. Ledelsen om Hitlers uovervinnlighet ble knust av Timosjenko ved Rostov og på Morkvafronten... Etter seiren skal vi sammen med våre allierte bygge opp i den verden på rettens og likhetens grunnvoll, som skal sikre verden en fredeligere og sunnere framtid.»

Ved samme anledning sa Eden at Stalins deklarasjon hvor han sørdret mill nasiregimet og det tyske folk ikke var uforenelig med engelsk politikk. Denne gikk ut på: 1. å hindre at Tyskland igjen kan ta opp striden for å dominere de fredelskende folk. 2. å hindre at Tyskland gjennom økonomisk samarbeid blir et uløselig problem.

STATSBUDGETTET

Finansminister Hartmann ga i London 11-3 en redegjørelse for den norske regjeringens budsjett for første halvår 1942. De samlede utgifter beløper seg til 12,4 mill. pund, eller nesten 3 ganger så meget som samme termin ifjor.

Det økonomiske grunnlag for statens inntekter er handelsflåten, som ved lov er blitt rekvirert til bruk for regjeringen, og samlet i organisasjonen Nortraship. Staten har påtatt seg forpliktelser til å erstatte tap som flåten lider, og skipene vil bli levert tilbake når krigen er over. Hittil er ca. 17 mill. pund eller 340 mill. kr. stilt til disposisjon gjennom Nortraship. Det er blitt oppfordret til den strengeste sparsomhet på grunn av det knappe budsjett, særlig da en må være forberedt på at Nortraships inntekter vil synke som følge av senkninger. Allikevel har det vært en jevn stigning i de fleste budsjettposter fordi administrasjonen er utvidet og på grunn av de militære tiltak som må gjøres for landets gjenerobring og forberedelser til landet igjen er fritt. En betydelig økning skyldes de sosiale foranstaltninger, ikke bare til sjøfolk og annet mannskap, men også til det stadig stigende antall soldater som oppholder seg i Sverige, England og USA.

Hovedpostene på budsjettet er: Regjeringskontorene 42000 pund, Utenriksdep. 159000, Undervisningsdep. 63000, sosialdep. 226000, handelsdep. 277000, finansdep. 925000.

Forsvarsdep.s 9,4 mill. pund mot 2,8 mill. forrige termin.

* Flyminister Sinclair sa i Underhuset 4-3 at flyangrepene mot Tyskland ville bli forøket. Tross de slette værforholdene var antallet bomber over Tysland 50% flere i jan. febr. enn de samme måneder ifjor. Leveransene til Russland øker. De nye Hurricane og Spitfireplan er m.h.t. armering overlegen enhver tysk flytype. «Når Hitler begynner sin offensiv mot Russland skal vi ikke lide oss i ro, men rette harde slag mot rustningsindustriens hovedcentra. Våre fly i Russland er i de beste hender og birar til å sikre russene de es nåværende hærredømme langs hele fronten. Styrkebombefly som er de tyske JU87 overlegne kommer nå fra Amerika, og en ny tung bombeflytype med større aksjonsradius, hastighet og armring settes inn»

I STORBRIANIA er det nå satt igang undersøkelser av alle offiserer på 45 år og eldre fra oberstløytnants rang og nedover for å bringe på det rene om de er istand til å klare de legemlige påkjenninger som en moderne krig er. Etter dette kan sjefene enten foreslå at vedkommende offiser 1. forbli i stillingen, 2. overføres til mindre effektive forband eller 3. avstjediges. Det heter i armérådets instruksjon: Det fins et antall offiserer som på grunn av fremskreden alder, fysisk eller mental slapphet, mangel på initiativ og kraft eller manglende tilpasningsevne er ubrukelige. Det kan da bare være riktig mot dem selv og arméen at de erstattes av folk som kan fylle stillinger.

En lignende utterskriving kan ventes innen flyvåpnet. Duglighet, ikke ansiritet blir det eneste avgjøende, og en mengde kommandoposter ventes besatt med nye og friskere krefter.

Den engelske presse stiller seg meget ærerkjennerde til denne aksjon, men vil gå lenger opp i gradene hvor det ennå fins folk med «verdenskrigsmentalitet».

NASIPRESSENS hykleriske jammer viser best hvor effektivt det britiske angrep var mot industri i Frankrike som arbeider for tyskerne. Det var først og fremst de store Renaufabrikker som ble angrepet. Det var strålende mineskinn så treffsikkerheten var overordentlig stor. Angrepet varte i bare to timer, men store deler av fabrikkene ble lagt i ruiner og anlegget i det hele så skadet at det betyr et meget alvorlig avbrekk i tysk krigsindustri. At angrepene også krevet sivile ofre skyldes bl. a. at nasistene ikke varslet flyalarm. London gjør oppmerksom på at det er søgt fra for flere måneder siden at de franske bedrifter som arbeider for tyskerne vil bli bombet. Den 9-3 meltes om et nytt angrep mot fabrikkene ved Paris, denne gang ved Poissy, hvor det i likhet med Renaultfabrikkene produseres krigsmateriell for tyskerne. Også her ble det oppnådd store resultater. Samtidig ble kraftstasjonen i Lille og jernbaneanlegget i Aberville angrepet.

* N.S.-MEDISINERE danner ingen unntagelse fra sine partifeller når det gjelder korrupsjon. En ble tatt opp på Anatomisk Institutt 2 år før hans tur og samtlige N.S.-studenter i ventekøen mellom 1 og 2 avdeling, ialt 7, er kommet inn i 2. avdeling.

Av de 12 000 lærere i folkeskolen og den høgre skolen som kommer inn under forordningen om Norges Lærersamband, har nå over 90 % nektet å erkjenne medlemskap og nektet å ha noe med NSUF's ungdomstjeneste å gjøre. Framl is strømmer protestskrivene inn. Som kjent ble lærernes lønn for februar sperret og lærerne fikk frist til 1. mars mid å ta tilbake sin utmeldelse. Hvis ikke var de å betrakte som oppsagt fra sine stillinger. I rundskriv av 7. mars medd lte kirkedepartementet at de lærerre som til da ikke hadde erkjent sitt medlemskap ikke måtte få lønn utbetalt etter den tid. Dette skriv innebar altså at den sperrede februarlønn skulle utbetales, og likesa lønn fra 1—7 mars. I skriv av 10 mars annulleres dette, idet det heter at ingen lærere må utbetales lønn medmindre de skriftlig dokumenterer sitt medlemskap.

Fristen for innmeldelse i sambandet er nå ytterligere forlenget idet departementet har meddelt at lærerre «år de vil heve sin lønn» må erklære skriftlig at de står som medlemmer. Det later til å gå en smule rundt for nasistere som søker å finne veier ut av det kaos de har skapt. Det finns imidlertid bare en eneste vei ut av det: Lærerne har tatt sitt standpunkt i overenstemmelse med sin samvittighet og på grunnlag av norsk lov og rett. Med andre ord: Kravet om tvungen medlemskap og kravet om samarbeid med NSUF må legges vekk.

For å øve press på lærerfronter er ca. 75 lærere utskrevet til arbeid i Statens veivesen etter forordning av 9-7 1941. Lærerne er sjølsagt klar over at dette fra NS's side er ment som straff i forbindelse med nektingen av medlemskap. Men da innkallelsen er skjedd i henhold til en forordning som gir hjemmel for innkallelse av «enhver arbeidsfør person» til uoppsettelig arbeid, og ikke gir uttrykk for noen forbindelse med nektingen av med-

lemskap, har lærerne møtt fram ifølge innkallelsen, og det ligger ikke i dette noen som helst anerkjennelse av at det er straff. De utkalte skal sortere under veivesenet og ha lønn etter veivesenets tariff. Standpunktet til Norges Lærersamband er sjølsagt uforandret over hele linja.

Ved å benytte den midlertidige forordning av 9-7-41 ved utskrivningen har nasistene selv på det groveste misbrukt denne. Forordningen er gitt for å sikre gjennomføringen av «samfunnsmessig særlig betydningsfulle og uoppsettelige» arbeider. Ved å bruke den i strafføymed har de selv sørget for å nedbryte respekten for denne og lignende forordninger.

Etterat forordningen om Norges Lærersamband forelå er det kommet en rekke forordninger av lignende art. De er møtt på samme måte. Advokatene er tvangsorganisert og har meldt fra at de ikke anerkjenner medlemskap. Leger, ingeniører og andre er rede til å gjøre det samme i det øyeblikk de rammes av slike forordninger. All de politiske forlag har nektet å erkjenne medlemskap i forleggerforeringen, idet de henviser til at deres virksomhet er av slik beskaffethet at de ikke kan motte de aktiviteter av politisk art uten å komme i den alvorligste samvittighetskonflikt.

Foreldreaksjonen mot loven om ungdomstjenesten har antatt veldige dimensjoner. Billss etter billss med protestskriv er kommet inn til departementet. Vi gjør en form for protestskriv som later til å være mest brukt:

«Herr minister Stang.

Jeg kan ikke tillate at mitt (mine) barn blir innkalt til tjeneste i NSUF da dette strider mot min samvittighet»

(Underskrift og adresse)

Framleis strømmer protestskrivene inn til Departementet for Arbeidsjeneste og Idrett.

* En ny lov som skal sette press på embets- og tjenestemenn er på trappene. Av dens hovedinnhold tar vi med følgende:

Alle off. tjenestemenn kan evskjediges uten lønn og uten pensjon hvis de ikke går positivt inn for den politiske nyordning. Frilønn og pensjon tilstås kun i særtilfelle.

For embetsmenns og bøvere tjeneste-

menns vedkommende kan formuen helt eller delvis konfiskeres — og å opplyst pensjonsinnskudd — hvis de viser «folkefiendtlig eller «statsfiendtlig innstilling.

Når du får illegalt materiell, så prøv aldri å finne ut hvem som lager det eller hvem som har sendt dig det.